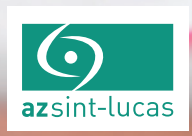

INFOBROCHURE

urijwilligers

INFOBROCHURE

vrijwilligers

Voorwoord

Ik heet je welkom in het AZ Sint-Lucas. In deze brochure geven we je een kijk op ons ziekenhuis en onze vrijwilligerswerking. We geven een duidelijk beeld van welke mogelijkheden er zijn aan vrijwilligerswerk.

We hebben reeds een gemotiveerd team van vrijwilligers. Steeds meer en meer mensen zetten de stap om zich in hun vrije tijd in te zetten voor hulpbehoevende mensen. Deze tendens willen we zeker koesteren, vandaar dat we je graag laten kennismaken met onze werking. Heb je wat vrije tijd en wil je je inzetten voor anderen? Denk je dat vrijwilligerswerk iets voor jou is? Maak gerust een afspraak met de vrijwilligersverantwoordelijke. We hopen alvast om je binnenkort te ontmoeten voor een kennismakingsgesprek.

Vriendelijke groeten,
Chantal Deboel

Verantwoordelijke vrijwilligers

AZ Sint-Lucas

Beddenhuis

AZ Sint-Lucas is een modern en sociaal ziekenhuis in hartje Gent. Het telt 779 bedden hospitalisatie + 122 bedden dagziekenhuis. Jaarlijks worden circa 65.000 patiënten opgenomen, waarvan zo'n 36.000 in het dagziekenhuis (cijfer 2018).

Medisch aanbod

Het medisch aanbod bestrijkt nagenoeg alle specialismen en subspecialismen. De dienst medische beeldvorming heeft de meest recente en performante technologie in huis. Naam en faam heeft ook de afdeling moeder & kind, met meer dan 2.200 geboortes in 2018 en een sterk ontwikkelde kinderafdeling.

De dienst spoedgevallen, met MUG-functie, traumateam en een centrum voor arbeidsongevallen, is van cruciaal belang voor het industriële havengebied in het noorden van Gent. In overleg met de diverse overheden neemt AZ Sint-

Lucas ten volle zijn verantwoordelijkheid op het gebied van het rampenplan op. De dienst spoedgevallen krijgt jaarlijks zo'n 43.000 mensen in nood over de vloer.

Betrouwbare zorg

Aandacht voor elke mens in al zijn aspecten maakt de basisfilosofie van AZ Sint-Lucas uit. Naast de medische zorg, biedt het ziekenhuis zijn patiënten een totaalzorg die rekening houdt met sociale, psychische en spirituele dimensies. Kwaliteitszorg en een open communicatie met de patiënt dragen daartoe bij.

Medewerkers

AZ Sint-Lucas dankt zijn kwaliteit aan de mensen die er werken. Naast de uitgebreide medische staf van zo'n 230 artsen, telt het ziekenhuis circa 2.300 medewerkers. Daarmee behoort AZ Sint-Lucas tot de grootste werkgevers uit de streek.

Marktaandeel

Met een marktaandeel van meer dan 35% is AZ Sint-Lucas veruit het belangrijkste ziekenhuis voor de bevolking van de stad Gent. Het verzorgingsgebied van het ziekenhuis strekt zich evenwel uit tot een groot deel van de provincie Oost-Vlaanderen.

Samenwerking

Om zijn verschillende maatschappelijke opdrachten te verwezenlijken, kan AZ Sint-Lucas rekenen op een uitgebreid netwerk van samenwerkingsverbanden met andere actoren in de gezondheidszorg. Zowel met de eerstelijnszorg als met diverse andere ziekenhuizen en instellingen uit de wijde regio onderhoudt AZ Sint-Lucas uitstekende contacten.

► Vrijwilligerswerk in AZ Sint-Lucas

Visie

In het AZ Sint-Lucas bestaat sinds jaren een bloeiende vrijwilligerswerking.

In diverse departementen hebben vrijwilligers een onmiskenbare plaats en zijn zij binnen de ziekenhuiswerking niet meer weg te denken.

Binnen het ziekenhuis kan het vrijwilligerswerk gedefinieerd worden als een activiteit welke een natuurlijk persoon in vrijheid opneemt en onbezoldigd uitoefent binnen de bestaande structuren en organisatievormen van het ziekenhuis en dit ten behoeve van patiënten, familie en/of bezoekers.

Activiteit

Het gaat dus in de eerste plaats over het opnemen van een activiteit. Daaronder wordt verstaan: het opnemen van taken die in de zorgverlening patiënten, hun familie en/of bezoekers ten goede komen en die zonder het engagement of inzet van vrijwilligers niet of slechts minimaal zouden verricht worden.

Het gaat dus geenszins om taken die van professionele medewerkers mogen verwacht en/of moeten verricht worden. Vrijwilligerswerk is in wezen dus 'niet personeel vervangend'!

Dit houdt eveneens in dat van een vrijwilliger geen enkele (para)medische en/of verzorgende handeling mag gevraagd worden, noch dat een vrijwilliger dergelijke handeling uit eigen initiatief mag/kan opnemen.

Samen met de professionele medewerkers zorgen vrijwilligers voor een menswaardige opvang en een warme omkadering van patiënten, familie en bezoekers.

In vrijheid

Binnen het ziekenhuis kunnen activiteiten verricht worden door vrijwilligers die zich in volle vrijheid aanbieden en zich ter beschikking stellen. In vrijheid betekent echter niet 'vrijblijvend'. Wanneer iemand zich in vrijheid ter beschikking stelt, betekent dit dat hij/zij zich schikt

naar de verwachtingen en eisen die het ziekenhuis van een vrijwilliger vraagt. Het ziekenhuis legt daarom haar verwachtingen en eisen vast in een afsprakennota, welke de vrijwilliger voor akkoord ondertekent. In die zin krijgt de afsprakennota voor de vrijwilligers een bindend karakter.

Onbezoldigd

Vrijwilligerswerk wordt niet betaald, maar bepaalde onkosten, inherent aan het vrijwilligerswerk, kunnen gecompenseerd worden. Daarnaast zijn er een aantal attenties voorzien, die de waardering van het ziekenhuis voor het gepresteerde werk willen uitdrukken.

Ten behoeve van patiënten, familie en/of bezoekers

Het vrijwilligerswerk in het ziekenhuis moet ten goede komen aan opgenomen patiënten, hun familie en/of bezoekers, en is er dus in wezen niet ter ontlasting van het takenpakket van de professionele medewerkers. Elk engagement als vrijwilliger houdt in dat de activiteiten

in het ziekenhuis worden uitgeoefend vanuit groot respect voor de zieke medemens, zijn/haar familie en bezoekers.

Respect is in het vrijwilligerswerk een sleutelwoord:

- Respect voor de morele, filosofische en godsdienstige overtuiging van iedereen
- Respect en loyaliteit voor de beleidsvisie van het ziekenhuis

Afspraken

Het ziekenhuis verwacht van een vrijwilliger:

- Een ruim hart voor wie door ziekte getroffen wordt (patiënt, familie, bezoeker).
- Respect voor de morele, filosofische en godsdienstige overtuiging van iedereen
- Openheid, een luisterend oor, collegialiteit en een spontane communicatie.
- Discretie en respect voor het beroepsgeheim.
- Loyauteit ten aanzien van de beleidsvisie van het ziekenhuis.
- Bereidheid om aangeboden vormen te volgen.

Op het einde van een eerste periode van 3 maanden volgt een evaluatiegesprek met de verantwoordelijke van het vrijwilligerswerk.

Nadien is er minimaal eens per jaar een gesprek met de verantwoordelijke, waarbij de samenwerking door beide partijen geëvalueerd wordt.

Elke vrijwilliger heeft ten allen tijde het

recht zijn engagement stop te zetten. De verantwoordelijke van het vrijwilligerswerk kan ten allen tijde tot opschorting of stopzetting van de samenwerking overgaan, indien de vrijwilliger niet beantwoordt aan de verwachtingen van het ziekenhuis, zich niet schikt naar de voorschriften uit het beleid of tekort schiet in zijn/haar engagement. Uiteraard kan niet tot een dergelijke beslissing worden overgegaan, zonder de betrokken vrijwilliger gehoord te hebben.

Attenties

Als vrijwilliger ontvang je geen financiële vergoedingen. Onze leuze is en blijft: “JOUW AANWEZIGHEID, EEN GESCHENK”.

Dit betekent echter niet dat het ziekenhuis je niets te bieden heeft:

- De dagen dat je vrijwilligerswerk doet kun je gratis een maaltijd krijgen in het personeelsrestaurant. Op andere dagen kun je in het personeelsrestaurant

komen eten aan personeelstarief.

- Je kunt genieten van een hele waaier aan voordelen via de personeelsbadge
- Er wordt jaarlijks een vrijwilligersfeest georganiseerd.
- Je krijgt een gratis griepvaccin (als je dat wenst).
- Je wordt uitgenodigd voor de nieuwjaarsreceptie van het ziekenhuis.
- Je zult actief zijn in een ziekenhuis waar men de vrijwilliger hoog in het vaandel draagt.
- Je krijgt het personeelsmagazine Lopend Vuur vier maal per jaar bij je thuis in de bus.

Present

Als vrijwilliger in het AZ Sint-Lucas sta je er zeker niet alleen voor. Binnen onze organisatie val je onder de geborgenheid van Present Caritas Vrijwilligerswerk. Dit is een grote organisatie in Vlaanderen die zich bekommert over het welzijn van de vrijwilligers in de diverse zorginstellingen.

De hoofdzetel van deze organisatie is:
Present Caritas Vrijwilligerswerk
Liefdadigheidstraat 39
1210 Brussel
Algemene coördinator:
mevr. Jolien Jaspers

Vormen vrijwilligerswerk

Voor volgende afdelingen of diensten zijn vrijwilligers actief in ons ziekenhuis:

- Patiëntenvervoer
- Bibliotheek
- Onthaal en infokiosk
- Mortuarium
- Administratie
- Verpleegafdelingen
- Waakvrijwilligers
- Pastorale dienst
- Palliatieve afdeling

Het patiëntenvervoer

Het patiëntenvervoer wordt op campus Sint-Lucas centraal georganiseerd. Bij het patiëntentransport komt het er niet op aan zoveel mogelijk patiënten te vervoeren. Je bent een meerwaarde voor de patiënt, het luisterend oor, het klankbord.

Taken van de vrijwilliger:

- Vervoer van de patiënt van en naar een onderzoek/afdeling

- Je krijgt de opdrachten via een centraal oproepsysteem
- Je vervoert mensen in de rolstoel, geen beddenvervoer

Bibliotheek

Drie keer per week gaan vrijwilligers langs bij patiënten met de vraag of ze interesse hebben om een boek, stripverhaal of tijdschrift te lezen.

Taken van de vrijwilliger:

- Ondersteuning bij de keuze van boek,...
- Boek tot bij ontlener brengen
- Ondersteunende gesprekken bij wie er nood aan heeft
- Boeken terug ophalen op de afdeling

Onthaal en infokiosk

Hier ontmoet je alle patiënten die zich aanmelden voor een opname of een consultatie in ons ziekenhuis maar ook bezoekers die je de juiste weg kunt tonen. Een onthaalfunctie is een zeer belangrijke functie. Hier start de erva-

ring van de persoon met ons ziekenhuis. Wanneer iemand met een groot hart, op een empathische manier de patiënt opvangt en begeleidt, zal deze persoon al een zeer positief beeld krijgen van onze instelling. Hier fungeer je als vrijwilliger wel degelijk als visitekaartje.

Taken van de vrijwilliger:

- Opvang van patiënten die zich aanmelden voor consultatie en opname
- Begeleiding van de patiënt naar de consultaties of spoed
- Informeren van bezoekers waar iets zich bevindt in het ziekenhuis

Mortuarium

In het mortuarium werk je nauw samen met de medewerkers daar. Je helpt bij taken en je bepaalt er zelf de grenzen. Er zal niets van jou gevraagd worden waar je jezelf niet goed bij voelt.

Taken van de vrijwilliger:

- Helpen bij de lijkverzorging
- Onthaal en begeleiding van bezoekers

Administratie

Vrijwilligers ondersteunen verscheidene diensten met administratieve taken. Dit kan op de dienst communicatie, dienst kwaliteit, dienst personeel, sociale dienst...

Taken van de vrijwilliger:

- Brieven plooiën en in enveloppen steken
- Samenstelling brochures
- Invoeren van gegevens in de computer

Verpleegafdelingen

Taken van de vrijwilliger:

- Gesprekken doen met de mensen, luisterend oor bieden
- Creatief bezig zijn met de patiënten.
- Patiënten contact met de buitenwereld laten behouden: bv. krant voorlezen
- Gezelschapsspelen
- Kaarten met de patiënten
- Hulp bij de maaltijden (opdienieren/afruimen)
- Koffie- en drankronde verzorgen

Waakrijwilliger

Vraagt specifieke ervaring, kennis en eigenschappen. Menselijke warmte als sterven nabij is, kan zeer essentieel zijn. De vrijwilligers staan op onregelmatige tijdstippen stervende mensen bij. Dit kan op vraag zijn van de patiënt, familie of de verpleging als de persoon geen omringende meer heeft.

Pastorale dienst

Uit zorg voor de spirituele diepte van patiënten en/of hun familie wil de dienst een “te-gemoetkomend pastoraat” bieden, waarbij de patiënt op een eenvoudige manier wordt benaderd. We willen mensen houvast en ondersteuning bieden vanuit een christelijk evangelische inspiratie en beweging. Het aanbod van liturgische vieringen, gemeenschappelijke ziekenzalvingen en communie op de kamer dragen hiertoe bij.

Taken van de vrijwilliger:

- Communiebedeling op de patiëntenkamers (zon- en feestdagen)
- Vervoeren van de zieken van en naar de kapel bij liturgische vieringen
- Deelname aan de liturgische werkgroep

ter voorbereiding van de liturgische vieringen

- Administratieve hulp bij het uitwerken van attentiekaartjes, folders, gebedskaarten
- Deel uitmaken van een gelegenheidskoor bij liturgische vieringen
- Deelname aan de werkgroep attentiebeleid, die voor blikvangers zorgt op de sterke momenten van het kerkelijk of burgerlijk jaar (zoals bv. Nieuwjaar, Lichtmis, Pasen, Moeder- en Vaderdag, Pinksteren, Allerheiligen, Kerstmis...)
- Meewerken aan de solidariteitsmaaltijd en/of de posterbeurs die jaarlijks georganiseerd worden

Palliatieve afdeling

Op de palliatieve eenheid moet de vrijwilliger de confrontatie durven aangaan met lijden, sterven en afscheid nemen.

Dit alles kan emotioneel heel belastend zijn en daarom is het een voordeel wanneer je al over wat levenservaring beschikt. De patiënt moet centraal staan. Zorg op maat is heel belangrijk.

Taken van de vrijwilliger:

- Je fungeert als gastvrouw/gastheer op de afdeling
- Je ondersteunt bij praktische taken zoals allerlei huishoudelijke taken en hulp bij maaltijden
- Actief luisteren
- Waken bij een patiënt
- Je maakt deel uit van de briefing waarin je als vrijwilliger de nodige informatie krijgt van de verpleegkundige over de patiënten

► Present Caritas vrijwilligerswerk

Present vzw organiseert en ondersteunt het vrijwilligerswerk in de zorgsector. Zij bouwen vrijwilligerswerk uit in woonzorgcentra, algemene en psychiatrische ziekenhuizen en voorzieningen voor mensen met een beperking.

Vrijwilligers zijn er in de eerste plaats voor de mens achter 'de zieke', 'de oudere' of 'de persoon met een handicap'. De vrijwilligers helpen met kleine taken waarbij het contact centraal staat.

Door ons contractueel te verbinden met de organisatie Present kunnen we heel wat voordelen bieden aan onze vrijwilligers:

- Verzekering: Door de aansluiting bij Present ben je als vrijwilliger verzekerd tegen mogelijke ongevallen. Dit kunnen ongevallen zijn op weg van en naar het ziekenhuis. Ook ongevallen in het ziekenhuis zijn verzekerd, bv. het breken van de bril van een patiënt.
- Bijscholing: Als vrijwilliger is het ook belangrijk dat je je op regelmatige basis bijschoolt rond bepaalde onderwerpen. Vanuit Present worden deze bijscholingen/vormingen aangeboden.
- Tijdschrift: Als vrijwilliger ontvang je het tijdschrift "Vitamine C". In dit tijdschrift kun je de getuigenissen van diverse vrijwilligers lezen, alsook het reilen en zeilen binnen Present.

Contact

Vrijwilligersverantwoordelijke

Chantal Deboel

T 09 224 63 10

E VrijVerSL@azstlucas.be

Of schrijf je in via

<http://www.azstlucas.be/vrijwilligers>
en vul het aanmeldingsformulier in.

Je zult worden uitgenodigd op een vrijblijvend gesprek. Datum en uur zullen je telefonisch of per e-mail meegedeeld worden.

vzw AZ Sint-Lucas & Volkskliniek

Campus Sint-Lucas
Groenebriel 1
9000 Gent

Campus Volkskliniek
Tichelrei 1
9000 Gent

T 09 224 61 11
E info@azstlucas.be

21.385
Laatste update: feb 2020